

СТАНОВИШЕ

Относно: дисертационен труд на тема: „Формиране и развитие на руския авангард /до 1922 г./ и влиянието му върху творчеството на Сергей Айзенщайн /1920-1930 г./“ на докторант Гергана Савова Табакова

от проф. СВЕТОЗАР БЕНЧЕВ

Докторантката Гергана Табакова се е заела с трудната задача да вникне и осветли принципите и възможностите в творчеството на Сергей Айзенщайн, разгледани в контекста на процесите в изкуството на 20 век – периода 20-те – 30-те години. Този период обхваща създаването на руския авангард, неговите търсения преди и след Октомврийската революция през 1917 г., разнообразните течения и посоки в изобразителното изкуство, литература, театъра и киното.

Задълбочено и ясно структурирано изследване, с много сериозен анализ, спазващ основните изисквания за дисертационен труд, това са характеристиките на разглеждания текст.

Впечатляващ е обемът на дисертацията – 434 страници, приложения, библиография.

Използван е формалният анализ като подход за изследването.

Гергана Табакова е завършила специалност „Живопис“ – НХА, но интересите ѝ навлизат и в територията на киното. Това е може би провокирано от личността на самият Айзенщайн - ерудит с изключителна култура, чиито артистични визии се припокриват с авангардните посоки в живописа. Филмите му са учебник за всеки творец, работещ в сферата на визуалните изкуства.

В „Броненосецът Потемкин“ ракурсът на дулата на оръдията, растерът на стълбите пред Зимния дворец, играта на черно и бяло са емблематични за историята на киното.

Черното и бялото в „Александър Невски“ са смислови носители на доброто и злото. Тук нетрадиционно белия цвят на рицарите асоциира със злото.

Във великолепната книга „Монтажът“, излязла сравнително скоро на български, може да се проследи задълбочения анализ на произведение на изкуството – Серов / портрет на Ермолаева/, Ел Греко – Пейзаж на Толедо /Лаокоон/.

Вероятно точно тази синергия привлича Гергана Табакова и тя наистина респектиращо анализира процесите в контекста на времето, разнообразните влияния и върхови постижения.

Приносна част:

Както самата Гергана Табакова определя и към това се присъединявам и аз. Приносите на труда са следните:

1. Дисертацията предлага разширен анализ на творчеството на Сергей Айзенщан в периода 1920 – 1930 г., като го извежда извън обичайното тълкуване във връзка с развитието на изкуствата през 20-те и го свързва и с развитието на изкуствата с предреволюционния авангард.
2. Дисертацията извежда ролята на монтажа като креативен и формален метод на авангарда в цялостен контекст и във връзка с живописата, а не само с практиката на фотомонтажа.
3. Дисертацията има известен принос с направения преглед и анализ на дореволюционното руско кино, върху което липсва по-цялостен поглед у нас.

Оценявам високо този хабилитационен труд и абсолютно убедено бих препоръчал на уважаемото жури да присъди образователната и научна степен „Доктор“ на Гергана Табакова.

С уважение:

/проф. Светозар Бенчев/